

بررسی نقش میانجی تخصص گرایی در ارتباط بین صدور گواهینامه مدیریت پروژه بر عملکرد استراتژی

مهدی مالکی^۱، حسن دهقان دهنوی^{۲*}

^۱ کارشناس ارشد، گروه مدیریت صنعتی، واحد یزد، دانشگاه آزاد اسلامی، یزد، ایران

^۲ دانشیار، گروه مدیریت صنعتی، واحد یزد، دانشگاه آزاد اسلامی، یزد، ایران

چکیده

این تحقیق به بررسی تأثیر صدور گواهینامه مدیریت پروژه بر عملکرد استراتژی با توجه به نقش تعدیلگر تخصص گرایی، پرداخته شده است. جامعه آماری تحقیق حاضر مهندسان مشاور در پروژه‌های ساختمانی مورد تأیید سازمان نظام مهندسی ساختمان می‌باشد و برای محاسبه اندازه نمونه آماری، با توجه به اینکه سؤالات پرسشنامه‌ها از نوع طیف لیکرت چند ارزشی با تبدیل به مقیاس فاصله‌ای (۱ تا ۵) می‌باشد، از رابطه کوکران استفاده شده است. در نهایت اندازه نمونه آماری با استفاده از این رابطه برابر با ۸۰ نفر تعیین شد. گردآوری اطلاعات در تحقیق حاضر شامل دو مرحله شد که به تناسب هر یک از مراحل از روش مخصوصی استفاده شد. مرحله اول جمع‌آوری اطلاعات و تئوری‌های مبانی نظری بود که از روش کتابخانه‌ای و مرحله دوم جمع‌آوری داده‌های متناسب با اهداف بود که از روش پیمایشی به کمک پرسشنامه متناسب با مدل استفاده شد. داده‌های این پژوهش از نوع کمی بوده و با مقیاس فاصله‌ای سنجیده شده و به منظور تجزیه و تحلیل اطلاعات پژوهش حاضر، از آمار توصیفی و آمار استنباطی استفاده شد. در آمار استنباطی از روش‌های تحلیل عاملی تأییدی با استفاده از مدل‌یابی معادلات ساختاری انجام شد. در برازش معادلات ساختاری، به منظور تأیید ساختار عاملی مدل از ضرایب معناداری، اندازه اثر و شاخص‌های کیفیتی پیش‌بینی مدل و نیکوی برازش مورد استفاده استفاده گرفت. به منظور تأیید پایایی سؤالات و مؤلفه‌های مدل از آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی و بارهای عاملی استفاده شد. به منظور تأیید روایی متغیرهای مدل از روایی همگرا و واگرا به روش فورنل و لارکر مورد استفاده قرار گرفت؛ که با استفاده از رایانه با نرم‌افزار spss و SmartPLS3 استفاده شد. یافته‌ها وجود ارتباط بین صدور گواهینامه مدیریت پروژه و عملکرد استراتژی را نشان می‌دهد. نقش تعدیلگری تخصص گرایی در ارتباط بین گواهینامه مدیریت پروژه و عملکرد استراتژی تأیید گردید.

واژگان کلیدی: صدور گواهینامه مدیریت پروژه، عملکرد استراتژی، تخصص گرایی.

۱- مقدمه

امروزه و با گسترش روزافزون پروژه‌های عظیم و تمایل سازمان‌های مختلف برای تعریف راهکارهای اقتصادی خود به صورت پروژه، کنترل و مدیریت بخش‌های مختلف این پروژه‌ها (نظیر مدیریت زمان، هزینه و تخصیص منابع) به دغدغه اصلی مدیران ارشد هر سازمان پروژه محوری تبدیل شده است. همچنین از هر پروژه در چرخه حیات خود (از ابتدای فاز صفر که امکان‌سنجی پروژه می‌باشد تا تحویل کلیه اقلام قابل تحویل پروژه) تجارب منحصر به فرد و متفاوتی حاصل می‌شد که با اتمام پروژه و به دلیل عدم ثبت این تجارب، سازمان مربوطه امکان استفاده از درس‌آموخته‌ها در پروژه‌های آتی خود را از دست می‌داد.

مساله‌ای که توجه بسیاری از مدیران پروژه‌ها را به خود معطوف کرده است محدودیت منابع پروژه، نحوه تخصیص آن و هزینه‌هایی است که در پروژه‌ها پرداخت می‌شوند. لذا مدیران پروژه‌ها تلاش می‌کنند با اعمال راهکارهای مناسب، اطمینان حاصل کنند که منابع پروژه به صورت اثربخش و کارا در پروژه‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند. طولانی شدن زمان اجرای پروژه‌ها، ضعف مشهود کیفی پروژه‌های اجرا شده، هزینه تمام‌شده بسیار بالای پروژه‌ها نسبت به برآوردهای اولیه و ... را می‌توان به عنوان بخشی از زنجیره مشکلات مهم پروژه‌های کشور برشمرد. اما مشکل دیگری که گریبان‌گیر سازمان‌های پروژه محور شده است، انجام هم‌زمان چندین پروژه می‌باشد. پیچیدگی مدیریت هم‌زمان تمامی منابع و دانش پروژه‌ها و به تبع آن تأثیر عملکرد پروژه‌ها بر نتایج نهایی سازمان‌ها روز به روز در حال افزایش است و سازمان‌ها می‌بایست به دنبال یافتن راهکاری جهت اتمام سریع، ارزان و بهتر تمامی پروژه‌های خود باشند. مفهوم عملکرد سازمانی؛ آنچه شرکت تولید می‌کند و نیز حوزه‌هایی را که شرکت با آن‌ها در تعامل است در بر می‌گیرد (حقیقی و همکاران، ۱۳۸۹).

به طور کلی عملکرد سازمانی به عنوان توانایی سازمان در استفاده مؤثر از منابع و تولید ستانده‌های پایدار با در نظر گرفتن اهداف مربوط به ذینفعان، تعبیر می‌شود (رفیع زاده و همکاران، ۱۳۸۹). عملکرد استراتژیک اصول راهنمایی هستند که بر بازاریابی و تدوین استراتژی تجاری شرکت تأثیر می‌گذارند. آنها دستورالعمل‌های استراتژیک اجرا شده به وسیله یک شرکت را انعکاس می‌دهند که به رفتارهای صحیح برای عملکرد بهتر منجر می‌شود (تئودوسه^۱ و همکاران، ۲۰۱۵). عملکرد استراتژیک به شیوه‌ای که یک شرکت خود را با محیط بیرونی (صنایع/رقبا) تطبیق می‌دهد، اشاره دارد (مادانگلو^۲ و همکاران، ۲۰۱۱). عملکرد استراتژیک برای درک مدیریتی خاص، آمادگی‌ها، تمایلات، انگیزه‌ها و خواسته‌هایی تعریف می‌شود که راهنمای برنامه ریزی استراتژیک و فرایند توسعه استراتژیک است (وود و رابرتسون^۳، ۱۹۹۷). تخصص‌گرایی رویکردی جدید است که هم‌اکنون در بسیاری از سازمان‌های دولتی و غیردولتی مورد توجه قرار گرفته است (مرتضوی و زارعپور، ۱۳۹۱) و بر اساس معرفت‌شناسی حاکم بر تخصص‌گرایی، دانش و مهارت هر دو از ارزش برخوردارند و به همین دلیل نه تنها تربیت حرفه‌ای، آموزشی درجه دوم تلقی نمی‌شود بلکه اساساً تفکیکی بین تربیت حرفه‌ای و تربیت علمی وجود ندارد. از آنجا که این شیوه‌ی تربیتی،

¹ Theodosiou² Madanoglu³ Wood & Robertson

حرکت در مسیر مهارت های شغلی را به گرایشی در جهت مهارت های عام و گسترده تبدیل کرده و به این ترتیب از تقابل دو نوع تربیت علمی و تربیت حرفه ای کاسته است، حائز اهمیت است (مرجانی و زیباکلام، ۱۳۸۲). تخصص گرایی از مفاهیم کلاسیک مدیریت دولتی است. این اصطلاح به ویژه طی چند دهه اخیر محور مطالعات پژوهشگران مدیریت و رفتار سازمانی بوده و از زوایای مختلف به ویژه آثار و نتایج آن مورد بررسی قرار گرفته است (مولایی، ۱۳۸۵). از ویژگی های بارز جوامع تخصص گرا، تمایل به اعمال قضاوت حرفه ای و اعمال کنترل توسط خود حرفه (نه قانون) است. در دنیایی از اطلاعات پراکنده و ناهمگون، تصور بر این است که مدیران به اطلاعات کلیدی دسترسی دارند که عموم از آنها بی اطلاع اند؛ بنابراین همواره این شک و ظن وجود دارد که اطلاعات منتشره توسط مدیران قابل اتکا نباشند. برای رفع این شبهات، مدیران ادارات و سازمان ها نیازمند اتخاذ یکرویه رسمی و جامع هستند (نوروش و دیانتی دیلمی، ۱۳۸۳). لازم به ذکر است برای تخصص گرا شدن، مدت زیادی لازم است و اگر سازمان ها برای کارکنان خود، این مسیر را فراهم نکنند وفاداری به سازمان (تعهد سازمانی) کمتر خواهد بود (هدایتی و همکاران، ۱۳۹۰). در این تحقیق به بررسی تأثیر صدور گواهینامه مدیریت پروژه بر عملکرد استراتژی با توجه به نقش میانجی تخصص گرایی پرداخته شده است.

۲- مروری بر پیشینه پژوهش

مسعود درویش مهدی آبادی (۱۳۹۸) مقاله ای با عنوان "بررسی ارزش صدور گواهینامه مدیریت پروژه در انتخاب و استخدام" انجام داد. این مقال به بررسی نحوه صدور گواهینامه حرفه ای داوطلبانه به عنوان یک عمل می پردازد سیگنال شایستگی متقاضیان و احتمال عملکرد آینده. ارائه شواهد در مورد میزان و ماهیت اثر صدور گواهینامه و حرفه ای شدن در فرد و نتایج سازمانی ارزش واقعی داوطلبانه را نشان می دهد. قلیپور و خزایی (۱۳۹۷) مقاله ای با عنوان "تأثیر ادراک استراتژی مدیریت استعداد بر عملکرد شغلی کارکنان با نقش میانجیگری هوش عاطفی" انجام دادند؛ هدف از این پژوهش، بررسی تأثیر ادراک استراتژی مدیریت استعداد بر عملکرد شغلی کارکنان با نقش میانجیگری هوش عاطفی می باشد. آریانی و همکاران (۱۳۹۵) مقاله ای با عنوان "بررسی نقش نظام اطلاعات مدیریت در حرفه گرایی و انگیزش شغلی کارکنان اداره آموزش و پرورش شهرستان شاهین دژ" انجام دادند؛ این پژوهش به منظور بررسی نقش نظام اطلاعات مدیریت در حرفه گرایی و انگیزش شغلی کارکنان اداره آموزش و پرورش انجام گرفت. جلیلی و همکاران (۱۳۹۲) مقاله ای با عنوان "تجزیه و تحلیل عملکرد استراتژیک: مورد مطالعه شرکت های بهنوش و لبنیات پاک" انجام دادند؛ هدف این مقاله تجزیه و تحلیل عملکرد استراتژیک و ارزیابی ابعاد عملکرد و ماتریس مالی شرکت است. دبرا و الکس^۱ (۲۰۱۸) مقاله ای با عنوان "مدیریت پروژه به عنوان مدیریت اطلاعات در تحقیقات میان رشته ای: تعداد زیادی از قطعات مختلف که با همدیگر کار می کنند" انجام دادند؛ هدف این مقاله یافتن، هدف مدیریت پروژه در تحقیقات میان رشاه ای و همینطور یافتن اینکه چگونه مدیران پروژه پیش نیازهای مدیریت پروژه را تامین می کنند.

¹ Deborah & Alex

کارن و کاتلن^۱ (۲۰۱۷) مقاله ای با عنوان "مشخصه های برنامه ریزی استراتژیک اعمال شده در مدیریت پروژه" انجام دادند؛ این تحقیق برای ایجاد یک مدل جامع، ترکیبی از SPCها را از یک رویکرد رسمی ("منطقی") به برنامه ریزی استراتژیک با مجموعه دوم از SPC های انطباقی ارائه می دهد. رویکرد "انطباق عقلانی" به طور تجربی ارزیابی می شود تا ارتباط آن با PM را ارزیابی کند و همچنین بررسی کند که آیا با موفقیت پروژه افزایش یافته است یا خیر. ونگ^۲ و همکاران (۲۰۱۰) مقاله ای با عنوان "رابطه بین رشد شغلی و تعهد سازمانی" انجام دادند. یافته های تحقیق تأیید می کنند که رشد شغلی با تعهد سازمانی نسبت دارد. آلوی و احمد در بررسی ۲۰۰۰ کارمند پاکستانی، دریافت که کارمندانی که فرصت های پیشرفت بشری در سازمان دارند میزان تعهد سازمانی بالاتری دارند. فرصت رشد فردی، تساوی حق ترفیع و آموزش و فرصت یادگیری به طور مستقل نشان داده شده است که بر تعهد کارمندان سازمان ها تأثیر می گذارد. فراشاه^۳ و همکاران (۲۰۱۹) مقاله ای با عنوان "بررسی ارزش صدور گواهینامه مدیریت پروژه در انتخاب و استخدام" انجام دادند؛ هدف این مقاله بررسی ارزش گواهینامه های مدیریت پروژه در انتخاب و استخدام کارکنان سازمان و کارایی این گواهینامه ها است.

۳- مبانی نظری و بسط فرضیه ها

۳-۱- سیستم مدیریت پروژه

طراحی سیستم مدیریت پروژه، متناسب با پروژه، یکی از مسائلی است که باید در این مرحله از پروژه مدنظر قرار گرفته و تدوین شود. هیچگاه به ادعاها و تبلیغاتی که در مورد قابلیت های برنامه ریزی و کنترل پروژه و برآورده شدن نیازهای شما با استفاده از یک نرم افزار یا سیستم دستی از پیش طراحی شده، وجود دارد، بیش از حد اهمیت ندهید. مطمئن باشید رویه محتاطانه شما و صرف وقت در این مرحله از پروژه، نتیجه مطلوب خود را به هنگام برنامه ریزی و کنترل امور پروژه در مراحل بعدی، به دست خواهد داد. سیستم مدیریت پروژه، باید کاملاً متناسب با پروژه طراحی شود. هیچگاه به دنبال طرح سیستم های بسیار پیچیده و یا بسیار ابتدایی نباشید. سیستم باید به گونه ای طراحی شود که به ساده ترین شکل و با بهره گیری از روش های ابتکاری و هوشمندانه، نیازهای کاربران را پاسخگو باشد. مسلماً بهره گیری از چنین سیستم هایی، پیش از آغاز پروژه، مدیریت پروژه را آسان کرده و از وقوع بحران های جدی در حین اجرای پروژه جلوگیری می کند (عوض خواه، ۱۳۸۸).

مواجه شدن پروژه ها با مشکلات گوناگون دلایل متعددی دارد لیکن قطعاً دو عامل عدم استفاده از ابزارهای دانش مدیریت پروژه و نیز فقدان بهره گیری از متخصصان و کارشناسان زبده و آموزش دیده از عوامل مهم ضعف یا ناکامی پروژه ها به شمار می آیند از سوی دیگر با رشد و گسترش اجرای پروژه های مختلف در کشور، توجه و رویکرد جامعه مهندسی کشور به دانش مدیریت پروژه و کاربردهای آن روز به روز بیشتر می شود. به نحوی که شاهدیم کارگاه های آموزشی مختلف داخلی و خارجی مرتبط با این مقوله در سازمان ها، شرک ها و مراکز تخصصی، رشد شتابنده ای یافته و هر روز بر تعداد دارندگان گواهی نامه های حرفه ای مدیریت پروژه مانند گواهینامه های PMP در کشور افزوده می گردد. اگرچه داشتن هر یک از این گواهینامه های حرفه ای تأیید کننده تسلط تام دارنده آن به حوزه های مختلف دانش مدیریت پروژه است لیکن افراد و سازمان ها عموماً به دلایل متعدد به سمت این مدرک گرایش می یابند. عدم اطمینان محیطی و افزایش رقابت سازمان ها، منجر به چالش های

¹ Karen & Kathleen

² Weng

³ Farashah

متعدد در زمینه تصمیم گیری برای مدیران گردیده که یکی از رویکردهای نوین مدیریت موثر این چالش ها، مدیریت ریسک آنها می باشد (اس سی وارد، ۱۹۹۹). بنابراین فرضیه اصلی پژوهش به شکل زیر مطرح می شود:

فرضیه اصلی:

صدور گواهینامه مدیریت پروژه بر عملکرد استراتژی با توجه به نقش تعدیلگر تخصص گرایی تأثیر میگذارد.

۳-۲ - عملکرد استراتژی

افزایش ارزش برای مشتریان به منظور دستیابی به مزیت رقابتی، ارتباط نزدیکی با انتخاب دقیق استراتژی شرکت دارد. استراتژی در واقع این مسئله را بیان می کند که چگونه یک واحد تجاری می تواند برای خودش، از طریق تمایز با سایر رقبا، مزیت رقابتی ایجاد کند و چه رهبری هزینه وضعیت بهتری را در عملکرد جاری خواهد داشت از طرفی هر نوع استراتژی را که سازمان ها انتخاب می کنند، ریسک هایی را به همراه دارند. شرکت هایی که از استراتژی رهبری هزینه پیروی می کنند، به منظور دستیابی به اقتصاد مقیاس به طور قابل ملاحظه ای در دارایی های ثابت سرمایه گذاری می کنند. این موضوع موجب افزایش اهرم عملیاتی شرکت می شود و حساست سود نسبت به تغییرات فروش را افزایش می دهد. از طرفی وجود نوآوری در استراتژی تمایز، ممکن است موجب شکست یک محصول جدید در بازار شود و یا ممکن است منجر به اثربخش نبودن هزینه های تحقیق و توسعه شود. این عوامل باعث می شود که استراتژی تمایز با ریسک همراه باشد. بنابراین، علاوه بر پایداری عملکرد، اضافه ریسکی که از طریق پذیرش هر یک از استراتژی ها به وجود می آید باید مورد توجه قرار گیرد (ناداکومار^۱ و همکاران، ۲۰۱۱).

بنابراین، علاوه بر پایداری عملکرد، اضافه ریسکی که از طریق پذیرش هر یک از استراتژی ها به وجود می آید باید مورد توجه قرار گیرد. اخیراً پژوهش های متعددی در زمینه عوامل موثر بر عملکرد و ریسک انجام شده است. صادقی و رحیمی (۱۳۹۰)، به بررسی رابطه بین ساختار مالکیت و عملکرد شرکت ها با استفاده از سیستم معادلات همزمان پرداختند. رهنمای رودپشتی و همکاران (۱۳۹۰) اثر افشای رویه های حسابداری انتقادی بر معیارهای ارزیابی عملکرد و کیفیت گزارشگری مالی را بررسی کردند. یاشنگ و جوهنی^۲ (۲۰۱۴)، رابطه بین استراتژی رقابتی، پاداش مدیران اجرایی و عملکرد شرکت را مورد بررسی قرار دادند. عربصالحی و همکاران (۱۳۹۰) تأثیر ریسک محیط، استراتژی شرکت و ساختار سرمایه بر عملکرد شرکت ها را مورد بررسی قرار دادند. هدف اصلی این پژوهش نیز بررسی تأثیر استراتژی های رقابتی بر پایداری عملکرد مالی و ریسک شرکت ها می باشد. بنابراین می توان مطرح نمود که:

فرضیه اول: صدور گواهینامه مدیریت پروژه تأثیر معناداری بر عملکرد استراتژی دارد.

¹ Nandakumar

² Yasheng & Johnny

۳-۳- تخصص گرایی

این اصطلاح برگرفته از کلمه «تخصص» به معنی خاص گردیدن و به امری مخصوص شدن یا در کاری مهارت داشتن است (معین، ۱۳۸۴: ۳۴۴). بر همین اساس تخصص رایی، مبادرات و اراده کردن به اری خاص و ویژه است و متخصص کسی است که تمام یا بخشی از وقتش را به کار یا فعالیتی ویژه می پردازد؛ مبادرات به امر خاص و ویژه در کلیه شئون مادی و معنوی بشر (اقتصاد، اجتماع، سیاست، مذهب و فرهنگ) وجود دارد. بنابراین متخصص یک جامعه ممکن است روحانیون یا متخصص مذهبی باشند؛ یا صنعتگرانی که در فرآیندهای تکنولوژی گوناگون مهارت یافته اند و یا متخصصین اقتصادی همچون بازرگانان حرفه ای باشند. تخصص گرایی رویکردی جدید است که همانکون در بسیاری از سازمان های دولتی و غیردولتی موردتوجه قرار گرفته است (مرتضوی و زارعپور، ۱۳۹۱) و بر اساس معرفت شناسی حاکم بر تخصص گرایی، دانش و مهارت هر دو از ارزش برخوردارند و به همین دلیل نه تنها تربیت حرف های، آموزشی درجه دوم تلقی نمیشود بلکه اساساً تفکیکی بین تربیت حرف های و تربیت علمی وجود ندارد. از آنجا که این شیوه ی تربیتی، حرکت در مسیر مهارت های شغلی را به گرایشی در جهت مهارت های عام و گسترده تبدیل کرده و به این ترتیب از تقابل دو نوع تربیت علمی و تربیت حرفه ای کاسته است، حائز اهمیت است (مرجانی و زیباکلام، ۱۳۸۲). علاوه بر تخصص گرایی، انگیزش نسبت به شغل در کارکنان نیز یکی از مهمترین عوامل مؤثر در تحقق اهداف هر سازمان به شمار میرود (رفیعی و همکاران، ۱۳۹۴)؛ بنابراین توجه به عوامل مؤثر در تخصص گرایی و انگیزش شغلی کارکنان یکی از مهمترین وظایف مدیران سازمان ها است. دستیابی مناسب به اطلاعات علاوه بر سهولت و تسریع عملیات جاری سازمان، توانایی پردازش را افزایش داده و مدیران سطوح مختلف سازمان را در نظارت و کنترل فعالیت های آن توانمند می نماید (رئیسی و داداشی، ۱۳۸۹). بنابراین می توان مطرح نمود که:

فرضیه دوم: تخصص گرایی در رابطه بین صدور گواهینامه مدیریت پروژه و عملکرد استراتژی نقش تعدیلگر ایفا می کند.

۴- روش شناسی

تحقیق حاضر از جهت هدف کاربردی و دارای رویکرد کمی است، ماهیت تحقیق حاضر توصیفی - پیمایشی است و از جهت نوع روابط از نوع همبستگی است و از جهت زمان انجام تحقیق مقطعی بوده و از نوع غیر آزمایشی است. جامعه آماری تحقیق حاضر مهندسان مشاور در پروژه های ساختمانی مورد تأیید سازمان نظام مهندسی ساختمان می باشد و برای محاسبه اندازه نمونه آماری، با توجه به اینکه سؤالات پرسشنامه ها از نوع طیف لیکرت چند ارزشی با تبدیل به مقیاس فاصله ای (۱ تا ۵) می باشد، از رابطه کوکران استفاده شده است. در نهایت اندازه نمونه آماری با استفاده از این رابطه برابر با ۸۰ نفر تعیین شد. گردآوری اطلاعات در تحقیق حاضر شامل دو مرحله شد که به تناسب هر یک از مراحل از روش مخصوصی استفاده شد. مرحله اول جمع آوری اطلاعات و تئوری های مبانی نظری بود که از روش کتابخانه ای و مرحله دوم جمع آوری داده های متناسب با اهداف بود که از روش پیمایشی به کمک پرسشنامه متناسب با مدل استفاده شد. ابزار مورد استفاده از پرسشنامه استاندارد پایا و روا، مطالعات کتابخانه ای و اینترنت بوده، که هر کدام از این ابزارها در قسمتی از کار پژوهش و برای گردآوری و تنظیم داده های خاصی به کار رفته است. روایی محتوایی و صوری ابزار گردآوری داده ها بررسی گردید و به تأیید دو نفر از اساتید بخش مدیریت دانشگاه آزاد یزد رسید. همچنین نتایج حاصل از روایی همگرا و واگرا به منظور تأیید تحلیل عاملی در بخش

یافته‌های این مقاله ذکر شده است. نتایج حاصل از پایایی آلفا کرونباخ و پایایی ترکیبی به همراه بار عاملی تک تک گویه‌ها مرتبط با عامل‌های خود در بخش یافته‌های این مقاله ذکر شده است.

داده‌های این پژوهش از نوع کمی بوده و با مقیاس فاصله‌ای سنجیده شده و به منظور تجزیه و تحلیل اطلاعات پژوهش حاضر، از آمار توصیفی و آمار استنباطی استفاده شد. در آمار استنباطی از روش‌های تحلیل عاملی تأییدی با استفاده از مدل‌یابی معادلات ساختاری انجام شد. در برازش معادلات ساختاری، به منظور تأیید ساختار عاملی مدل از ضرایب معناداری، اندازه اثر و شاخص‌های کیفیتی پیش‌بینی مدل و نیکوی برازش مورد استفاده استفاده گرفت. به منظور تأیید پایایی سؤالات و مؤلفه‌های مدل از آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی و بارهای عاملی استفاده شد. به منظور تأیید روایی متغیرهای مدل از روایی همگرا و واگرا به روش فورنل و لارکر مورد استفاده قرار گرفت؛ که با استفاده از رایانه با نرم‌افزار spss و SmartPLS3 استفاده شد.

۵- یافته‌های پژوهش

۵-۱- نتایج آمار توصیفی

در این مطالعه ۱۵۰ نفر شرکت داشته‌اند. از لحاظ تحصیلات، ۲۰ نفر (۱۳،۳ درصد) در سطح فوق دیپلم و تحصیلات ۳۹ نفر (۲۶ درصد) در سطح لیسانس می‌باشد. همچنین ۸۱ نفر (۵۴ درصد) درصد از افراد دارای تحصیلات فوق لیسانس و ۱۰ نفر (۶،۷ درصد) از افراد دارای تحصیلات دکتری بود. سابقه کاری ۲۲ درصد از افراد کمتر از ۵ سال بود. همچنین سابقه کاری ۳۱،۳ درصد از افراد بین ۶ تا ۱۰ سال، سابقه کاری ۲۸ درصد از افراد بین ۱۱ تا ۱۵ سال، سابقه کاری ۱۲،۷ درصد از افراد بین ۱۶ تا ۲۰ و سابقه کاری ۶ درصد از افراد نیز بیشتر از ۲۰ سال بود. بیشترین فراوانی مربوط به بازه سنی ۳۱ تا ۳۵ سال بود که ۵۷،۳ درصد از کل را شامل می‌شود. از بین ۱۵۰ نفر موجود در تحقیق ۸۶،۷ درصد مرد و ۱۳،۳ درصد نیز زن می‌باشند. از بین ۱۵۰ نفر موجود در تحقیق ۳۵ نفر (۲۳،۳ درصد) مجرد و ۱۱۵ نفر (۷۶،۷ درصد) نیز متاهل بودند. جدول ۱ شاخص‌های توصیفی متغیرها را نشان می‌دهد.

جدول ۱- شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	تعداد سؤالات	تعداد نمونه	میانگین	انحراف معیار	واریانس	کمترین	بیشترین	چولگی	کشیدگی
گواهینامه مدیریت پروژه	۶	۱۵۰	۳،۴۷	۰،۷۶	۰،۵۸	۱،۵	۵	-۰،۲۷۸	-۰،۴۴۱
تخصص گرایی	۷	۱۵۰	۳،۷۴	۰،۷۰	۰،۴۹	۱	۵	-۰،۷۴۹	۰،۸۴۹
عملکرد استراتژی	۱۰	۱۵۰	۳،۴۲	۰،۷۸	۰،۶۱	۱	۵	-۰،۲۷۳	-۰،۴۳۰

همانطور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود، میانگین نمرات گواهینامه مدیریت پروژه برابر ۳،۴۷ از ۵ با انحراف معیار ۰،۷۶ محاسبه شده است بطوریکه کمینه نمرات این متغیر ۱،۵ و بیشینه نمرات آن ۵ می‌باشد. ضریب چولگی و کشیدگی گواهینامه مدیریت پروژه بترتیب برابر با -۰،۲۷۸ و -۰،۴۴۱ بوده که در بازه امن و قابل قبول (۲+ و ۲-) قرار گرفته و نشان از جمع‌آوری داده‌های مطلوب و قابل استناد است. میانگین نمرات تخصص گرایی برابر ۳،۷۴ از ۵ با انحراف معیار ۰،۷۰ محاسبه شده است

بطوریکه کمینه نمرات این متغیر ۱ و بیشینه نمرات آن ۵ می‌باشد. ضریب چولگی و کشیدگی تخصص گرایی بترتیب برابر با ۰,۷۴۹- و ۰,۸۴۹ بوده که در بازه امن و قابل قبول (۲+ و ۲-) قرار گرفته و نشان از جمع آوری داده های مطلوب و قابل استناد است. میانگین نمرات عملکرد استراتژی برابر ۳,۴۲ از ۵ با انحراف معیار ۰,۷۸ محاسبه شده است بطوریکه کمینه نمرات این متغیر ۱ و بیشینه نمرات آن ۵ می‌باشد. ضریب چولگی و کشیدگی عملکرد استراتژی بترتیب برابر با ۰,۲۷۳- و ۰,۴۳- بوده که در بازه امن و قابل قبول (۲+ و ۲-) قرار گرفته و نشان از جمع آوری داده های مطلوب و قابل استناد است.

۲-۵- پیش آزمون ها

جهت بررسی نرمال بودن از آزمون کلموگروف اسمیرنف استفاده می شود. همانطور که در جدول ۲ مشخص است، سطح معناداری آزمون کلموگروف اسمیرنف در خصوص تمامی متغیرها کمتر از سطح خطای ۰,۰۵ بدست آمده است. لذا اینگونه استنباط می شود که توزیع داده های متغیرها غیر نرمال می باشد. با وجود متغیرهای غیرنرمال از روشهای ناپارامتریک نظیر همبستگی اسپیرمن و مدلسازی معادلات ساختاری با رویکرد حداقل مربعات جزئی استفاده شده است.

جدول ۲- نتایج آزمون کلموگروف اسمیرنف در خصوص بررسی نرمال بودن توزیع داده ها

نتیجه آزمون	کلموگروف اسمیرنف		متغیرها
	سطح معناداری	مقدار آماره	
نرمال نیست	۰,۰۲۴	۰,۰۷۹	گواهینامه مدیریت پروژه
نرمال نیست	۰,۰۰	۰,۱۰۴	تخصص گرایی
نرمال نیست	۰,۰۲۴	۰,۰۷۹	عملکرد استراتژی

جدول ۳ ماتریس همبستگی اسپیرمن را نشان میدهد. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که سطح معناداری بین تمامی متغیرهای تحقیق کمتر از سطح خطای ۰,۰۵ بدست آمده است. لذا فرض صفر آزمون همبستگی رد و فرض مقابل آن مبنی بر وجود رابطه بین متغیرهای مورد مطالعه با احتمال ۹۵ درصد تأیید میشود. مقدار همبستگی بین دو به دوی متغیرهای گواهینامه مدیریت پروژه، تخصص گرایی، عملکرد استراتژی مثبت برآورد شده است. لذا اینگونه استنباط می شود که با افزایش نمرات یکی از متغیرهای مذکور شاهد افزایش در نمرات سایر متغیرها خواهیم بود و با کاهش نمرات یکی از متغیرها سایر متغیرها نیز کاهش خواهد داشت.

جدول ۳- ضرایب همبستگی اسپیرمن بین متغیرهای مورد مطالعه تحقیق

متغیرهای تحقیق		گواهینامه مدیریت پروژه	تخصص گرایی	عملکرد استراتژی
گواهینامه مدیریت پروژه	مقدار همبستگی	۱	۰,۲۴۸	۰,۵۵۳
	سطح معناداری	.	۰,۰۰۲	۰,۰۰
تخصص گرایی	مقدار همبستگی	۰,۲۴۸	۱	۰,۴۱۴

	سطح معناداری	۰,۰۰۲	.	۰,۰۰
عملکرد استراتژی	مقدار همبستگی	۰,۵۵۳	۰,۴۱۴	۱
	سطح معناداری	۰,۰۰	۰,۰۰	.

۵-۳- مدل سازی معادلات ساختاری

در این مرحله جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش مدل سازی معادلات ساختاری با رویکرد حداقل مربعات جزئی^۱ استفاده می‌شود. ابتدا به بررسی مدل اندازه‌گیری (Outer Model) پرداخته شده است. مدل اندازه‌گیری مدلی است که در آن روابط بین متغیرهای مشاهده پذیر و مکنون مورد توجه قرار گرفته و اندازه‌گیری می‌شود. نمودار زیر مدل مفهومی تحقیق در حالت استاندارد شده بارهای عاملی و ضرایب مسیر را نشان می‌دهد.

جدول ۴ شاخصهای برازش مدل های اندازه گیری را نشان می‌دهد. مقدار آماره تی و بارعاملی استاندارد شده بین گویه ها و متغیرهای موجود در تمامی موارد بترتیب بیشتر از ۱,۹۶ و ۰,۴ محاسبه شده است. لذا نتایج حکایت از آن دارد که با توجه به داده‌های گرد آوری شده سؤالات بدرستی وارد مدل و تحقیق شده و نیاز به حذف یا تغییری در سؤالات پرسشنامه احساس نمی‌شود. همچنین مقادیر ضریب پایایی ترکیبی و ضریب آلفای کرونباخ سازه‌ها بیشتر از حد مرزی ۰,۷ بدست آمده و مقدار AVE تمامی متغیرها بیشتر از ۰,۵ محاسبه شده است که روایی همگرا و پایایی متغیرها را تایید می‌نماید.

جدول ۴- شاخصهای مربوط به مدلهای اندازه گیری

نتیجه	سطح معناداری	مقدار آماره تی	مقدار بار عاملی	گویه ها	AVE>0.5	ضریب پایایی ترکیبی (CR>0.7)	ضریب آلفای کرونباخ (Alpha >0.7)	متغیرها
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۸,۰۳	۰,۵۸۳	Q1	۰,۵۳۳	۰,۸۷۱	۰,۸۲۰	گواهینامه مدیریت پروژه
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۱۵,۲۳	۰,۷۱۰	Q2				
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۱۸,۸۰	۰,۷۶۷	Q3				
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۱۳,۳۲	۰,۶۷۵	Q4				
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۱۸,۷۰	۰,۷۶۱	Q5				
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۴۱,۷۸	۰,۸۵۵	Q6				
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۱۱,۵۷	۰,۶۴۸	Q7	۰,۵۱۳	۰,۹۱۲	۰,۸۹۲	عملکرد استراتژی
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۲۸,۰۹	۰,۸۲۸	Q8				
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۱۷,۱۵	۰,۷۲۹	Q9				

^۱Partial Least Squares

نتیجه	سطح معناداری	مقدار آماره تی	مقدار بار عاملی	گویه ها	$AVE > 0.5$	ضریب پایایی ترکیبی ($CR > 0.7$)	ضریب آلفای کرونباخ ($Alpha > 0.7$)	متغیرها
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۱۰,۶۵	۰,۶۰۶	Q10				
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۱۰,۹۵	۰,۶۲۶	Q11				
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۲۳,۲۷	۰,۷۷۱	Q12				
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۲۵,۶۳	۰,۸۰۲	Q13				
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۳۱,۴۲	۰,۸۴۰	Q14				
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۸,۹۱	۰,۶۰۲	Q15				
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۱۲,۵۷	۰,۶۵۵	Q16	۰,۵۲۹	۰,۸۸۶	۰,۸۵۰	تخصص گرایی
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۱۳,۸۸	۰,۷۱۱	Q24				
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۳۵,۱۷	۰,۸۳۵	Q25				
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۱۴,۸۲	۰,۷۳۶	Q26				
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۱۳,۰۰	۰,۷۱۵	Q27				
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۹,۴۷	۰,۶۶۱	Q28				
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۱۸,۴۷	۰,۷۶۳	Q29	۰,۵۲۹	۰,۸۸۶	۰,۸۵۰	تخصص گرایی
مطلوب و معنی دار	۰,۰۰	۱۱,۵۵	۰,۶۵۱	Q30				

جدول ۵ نتایج بررسی روایی واگرا را به روش فورنل و لارکر (۱۹۸۱) نشان می‌دهد. ریشه دوم مقدار AVE هر سازه باید بیشتر از بالاترین همبستگی سازه با سایر سازه‌ها در مدل باشد. جذر AVE متغیرها در قطر اصلی قرار دارد. یافته‌های تحقیق حاکی از آن است که، مقدار جذر AVE متغیرهای مکنون از مقدار همبستگی میان آنها که در خانه‌های زیرین و چپ قطر اصلی، بیشتر است. لذا اینگونه استنباط می‌شود که متغیرهای مکنون تعاملی بیشتری با سؤالات خود دارند تا با سازه‌های دیگر. عبارتی دیگری روایی واگرای متغیرهای مدل در حد قابل قبولی می‌باشد.

جدول ۵- نتایج روایی واگرا به روش فورنل و لارکر

متغیرهای تحقیق	تخصص گرایی	عملکرد استراتژی	گواهینامه مدیریت پروژه
تخصص گرایی	۰,۷۲۷		
عملکرد استراتژی	۰,۴۲۵	۰,۷۱۶	
گواهینامه مدیریت پروژه	۰,۲۰۴	۰,۵۳۰	۰,۷۳۰

با توجه به اتمام مدل اندازه‌گیری و طی موفقیت‌آمیز تمامی تست‌ها حال به سراغ بررسی مدل ساختاری می‌رویم. مدل ساختاری مدلی است که رابطه بین متغیرهای مکنون (پنهان) را مورد بررسی قرار می‌دهد. نمودار زیر مدل مفهومی تحقیق در حالت استاندارد شده ضرایب مسیر را نشان می‌دهد.

نتایج تمامی معیارهای و شاخصهایی که برای مدل‌های ساختاری به کار می‌رود در جدول ۶ بصورت خلاصه آمده است. همانطور که در جدول ۶ ملاحظه می‌شود، مقادیر t محاسبه شده بین تمامی متغیرهای مستقل و وابسته موجود در مدل بزرگتر از $1/96$ بوده و در سطح ۹۵ درصد معنادار هستند. مقادیر R^2 برای متغیرهای درون‌زای اصلی مدل یعنی عملکرد استراتژی (۰,۴۵) در حد بسیار مناسبی قرار دارد. مقدار R^2 برای عملکرد استراتژی نشان‌دهنده این مفهوم است که متغیرهای تخصص‌گرایی و گواهینامه مدیریت پروژه و حاصلضرب این دو متغیر در مجموع و با همکاری یکدیگر توانسته اند ۴۵,۵ درصد از تغییرات عملکرد استراتژی را پیش‌بینی کنند و مابقی تغییرات آن وابسته به سایر متغیرها و عواملی است که در مدل نیامده است.

مقدار Q^2 برای متغیرهای درون‌زای عملکرد استراتژی (۰,۲۱۰) مثبت و در سطح مطلوب محاسبه شده که با توجه به حدود گفته شده در ابتدای این بخش میتوان اظهار نظر کرد که این معیار برای متغیرهای مذکور در سطح بسیار مناسبی قرار دارد و نشان می‌دهد که قدرت پیش‌بینی مدل در خصوص این متغیرها در حد بسیار مطلوبی می‌باشد. شاخص شدت تأثیر f^2 برای آندسته از متغیرهای وابسته ای قابل محاسبه می‌باشد که بیش از یک متغیر بر روی آن اثر گذاشته باشد و به همین علت این شاخص برای عملکرد استراتژی برآورد شده است. مقدار VIF برای متغیرهای مستقل کمتر از حد مرزی ۵ برآورد شده که نشان می‌دهد هیچ مشکل هم خطی بین داده‌ها مشاهده نشده است. بنابراین میتوان اینگونه استنباط نمود که شاخصهای ضریب تعیین (R^2)، شاخص ارتباط پیش بین Q^2 ، معیار اندازه اثر (f^2) و ضرایب مسیر (بتا) و معناداری آن (مقادیر t -value) همگی در حد مناسب و قابل قبول بوده که مناسبت مدل‌های ساختاری را به نمایش گذاشته است.

جدول ۶- نتایج شاخصها و معیارهای مدل‌های ساختاری

مسیر: متغیر مستقل ← متغیر وابسته	β	T_value	سطح معناداری	R^2 متغیر وابسته	Q^2 متغیر وابسته	VIF متغیر مستقل	f^2
گواهینامه مدیریت پروژه ← عملکرد استراتژی	۰,۴۰۶	۶,۱۲۰	۰,۰۰	۰,۴۵۵	۰,۲۱۰	۱,۰۹۰	۰,۲۷۷
تخصص‌گرایی ← عملکرد استراتژی	۰,۲۹۱	۴,۶۴۵	۰,۰۰	۰,۴۵۵	۰,۲۱۰	۱,۰۶۶	۰,۱۴۶
گواهینامه مدیریت پروژه × تخصص‌گرایی ← عملکرد استراتژی	۰,۲۸۰	۴,۳۸۰	۰,۰۰	۰,۴۵۵	۰,۲۱۰	۱,۰۸۴	۰,۱۲۶
سه مقدار ۰/۱۹، ۰/۳۳ و ۰/۶۷ برای R^2 به ترتیب به عنوان مقدار ملاک برای مقادیر ضعیف، متوسط و قوی							
سه مقدار ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ برای Q^2 به ترتیب قدرت پیش‌بینی کم، متوسط و قوی							
سه مقدار ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ برای f^2 به ترتیب نشان از اندازه تأثیر کوچک، متوسط و بزرگ							
مقدار VIF برای متغیرهای مستقل بزرگتر از ۵ مشکل ساز است							

معیار GOF مربوط به بخش کلی مدل های معادلات ساختاری است. بدین معنی که توسط این معیار، میتوان پس از کنترل برازش بخش اندازه گیری و بخش ساختاری مدل کلی پژوهش خود، برازش بخش کلی را نیز کنترل نماید. مقدار معیار GOF برابر ۰/۳۹۵ بدست آمد که با توجه به دسته بندی معرفی شده، نشان از برازش قوی مدل کلی تحقیق است.

۴-۵- آزمون فرضیه های پژوهش

در این بخش از تحقیق به بررسی فرضیات تحقیق با تکنیک تحلیل مسیر پرداخته شده است. تصمیم گیری در خصوص تأیید یا رد فرضیات بر اساس مقدار آماره تی (T-VALUE) و سطح معناداری صورت خواهد گرفت.

فرضیه اول: صدور گواهینامه مدیریت پروژه بر عملکرد استراتژی تأثیر معناداری دارد.

نتایج مربوط به فرضیه اول تحقیق در جدول ۷ آمده است. بررسی ضریب اثر صدور گواهینامه مدیریت پروژه بر عملکرد استراتژی در جدول ۷ نشان می دهد که این ضریب مسیر به میزان ۰,۴۰۶ برآورد شده است. با توجه به اینکه مقدار عدد معناداری (t-value) برابر با ۶,۱۲۰ و از ۱/۹۶ بیشتر می باشند و سطح معناداری (۰,۰۰) کمتر از ۰,۰۵ بدست آمده؛ می توان نتیجه گرفت که این ضریب مسیر در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار است؛ یعنی صدور گواهینامه مدیریت پروژه بر عملکرد استراتژی تأثیر مثبت و معناداری دارد. با افزایش یک انحراف استاندارد در نمرات صدور گواهینامه مدیریت پروژه، شاهد افزایش در نمرات عملکرد استراتژی به اندازه ۰,۴۰۶ انحراف استاندارد خواهیم بود. مقدار ضریب همبستگی اسپیرمن بین دو متغیر ذکر شده (صدور گواهینامه مدیریت پروژه و عملکرد استراتژی) برابر با مقدار ۰,۵۵۳ و معنادار می باشد و بار دیگر وجود ارتباط بین صدور گواهینامه مدیریت پروژه و عملکرد استراتژی را نشان می دهد. بنابراین با توجه به داده های گرد آوری شده میتوان فرضیه اول تحقیق با احتمال ۹۵ درصد تأیید می شود.

جدول ۷- نتایج برآورد ضرایب معناداری تی و ضریب مسیر استاندارد شده صدور گواهینامه مدیریت پروژه بر

عملکرد استراتژی

نتیجه	همبستگی اسپیرمن		سطح معناداری	مقدار تی (t-value)	ضریب مسیر (B)	فرضیه اول
	sig	r				
تأیید	۰,۰۰	۰,۵۵۳	۰,۰۰	۶,۱۲۰	۰,۴۰۶	گواهینامه مدیریت پروژه ← عملکرد استراتژی

فرضیه دوم: تخصص گرایی در رابطه بین صدور گواهینامه مدیریت پروژه و عملکرد استراتژی نقش تعدیلگر ایفا می کند.

در این بخش از تحقیق به بررسی نقش تعدیلگری تخصص گرایی در رابطه بین صدور گواهینامه مدیریت پروژه و عملکرد استراتژی پرداخته شده است. با توجه به اینکه متغیر تعدیل کننده تخصص گرایی با ۷ گویه در پرسشنامه سنجیده شده اند و

بصورت کمی و از نوع انعکاسی می‌باشد، از رویکرد حاصلضربی برای برآورد اثرات تعدیل‌کننده استفاده می‌شود. نتایج مربوط به فرضیه سوم تحقیق در جدول ۸ آمده است.

یافته‌های تحقیق نشان داد که مقدار آماره تی و ضریب مسیر استاندارد شده بین جمله تعاملی (گواهینامه مدیریت پروژه $\times$ تخصص گرای) و متغیر وابسته عملکرد استراتژی بترتیب برابر با ۴,۳۸۰ و ۰,۲۸۰ محاسبه شده است. با توجه به اینکه مقدار آماره تی محاسبه شده بیشتر از حد مرزی ۱,۹۶ و سطح معناداری (۰,۰۰) کمتر از سطح خطای ۰,۰۵ بدست آمده، اینگونه استنباط می‌گردد که فرضیه سوم تحقیق با احتمال ۹۵ درصد تأیید می‌شود. بعبارتی دیگر نقش تعدیلگری تخصص گرای در ارتباط بین گواهینامه مدیریت پروژه و عملکرد استراتژی تأیید می‌شود. ضریب مسیر بین جمله تعاملی و متغیر وابسته (۰,۲۸۰) نشان می‌دهد که تخصص گرای موجب افزایش شدت تأثیر گواهینامه مدیریت پروژه بر عملکرد استراتژی خواهد شد. پرواضح است که با افزایش میانگین نمرات تخصص گرای روابط بین گواهینامه مدیریت پروژه و عملکرد استراتژی قویتر خواهد شد. بنابراین فرضیه سوم تحقیق تأیید می‌شود.

جدول ۸- نتایج تحلیل فرضیه دوم

مسیر	ضریب مسیر	مقدار تی	سطح معناداری	نتیجه
جمله تعاملی (گواهینامه مدیریت پروژه $\times$ تخصص گرای) $\leftarrow$ عملکرد استراتژی	۰,۲۸۰	۴,۳۸۰	۰,۰۰	تأیید

افراد حاضر در نمونه آماری تحقیق را بر اساس میانگین نمرات تخصص گرای به دو دسته کمتر از میانگین و بیشتر از میانگین تقسیم نموده و همبستگی بین گواهینامه مدیریت پروژه و عملکرد استراتژی در این دو گروه محاسبه شده است. همانطور که در جدول ۹ نمایان است، وقتی تخصص گرای کمتر از میانگین می‌باشد، همبستگی بین گواهینامه مدیریت پروژه و عملکرد استراتژی غیرمعنادار و برابر ۰,۱۵۳ برآورد شده است و در بین افراد با تخصص گرای بالاتر از میانگین، مقدار همبستگی بین گواهینامه مدیریت پروژه و عملکرد استراتژی بیشتر شده و برابر ۰,۷۶۳ محاسبه شده است. لذا میتوان اینگونه استنباط نمود که با افزایش تخصص گرای شاهد افزایش همبستگی بین گواهینامه مدیریت پروژه و عملکرد استراتژی خواهیم بود.

جدول ۹- تحلیل همبستگی بین گواهینامه مدیریت پروژه و عملکرد استراتژی در طبقات مختلف تخصص

گرای

متغیرها	تخصص گرای	تعداد	مقدار همبستگی	سطح معناداری	نتیجه
گواهینامه مدیریت پروژه و عملکرد استراتژی	کمتر از میانگین (۳,۸۰)	۷۰	۰,۱۵۳	۰,۲۰۷	رد
گواهینامه مدیریت پروژه و عملکرد استراتژی	بیشتر از میانگین (۳,۸۰)	۸۰	۰,۷۶۳	۰,۰۰	تأیید

۶- بحث و نتیجه گیری

بررسی ضریب اثر صدور گواهینامه مدیریت پروژه بر عملکرد استراتژی ارزیابی شد. که این ضریب مسیر به میزان ۰,۴۰۶ برآورد شده است. با توجه به اینکه مقدار عدد معناداری (t-value) برابر با ۶,۱۲۰ و از ۱/۹۶ بیشتر می‌باشند و سطح معناداری (۰,۰۰) کمتر از ۰,۰۵ بدست آمده؛ می‌توان نتیجه گرفت که این ضریب مسیر در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار است؛ یعنی صدور گواهینامه مدیریت پروژه بر عملکرد استراتژی تأثیر مثبت و معناداری دارد. با افزایش یک انحراف استاندارد در نمرات صدور گواهینامه مدیریت پروژه، شاهد افزایش در نمرات عملکرد استراتژی به اندازه ۰,۴۰۶ انحراف استاندارد خواهیم بود. مقدار ضریب همبستگی اسپیرمن بین دو متغیر ذکر شده (صدور گواهینامه مدیریت پروژه و عملکرد استراتژی) برابر با مقدار ۰,۵۵۳ و معنادار می‌باشد و بار دیگر وجود ارتباط بین صدور گواهینامه مدیریت پروژه و عملکرد استراتژی را نشان می‌دهد. بنابراین با توجه به داده‌های گرد آوری شده میتوان فرضیه اول تحقیق با احتمال ۹۵ درصد تأیید می‌شود. نتایج حاصل از پژوهش حاضر با نتایج حاصل از پژوهش فراشاه و همکاران (2019) تحت عنوان "بررسی ارزش صدور گواهینامه مدیریت پروژه در انتخاب و استخدام" همسو می‌باشد.

یافته‌های تحقیق نشان داد که مقدار آماره تی و ضریب مسیر استاندارد شده بین جمله تعاملی (گواهینامه مدیریت پروژه × تخصص گرای) و متغیر وابسته عملکرد استراتژی بترتیب برابر با ۴,۳۸۰ و ۰,۲۸۰ محاسبه شده است. با توجه به اینکه مقدار آماره تی محاسبه شده بیشتر از حد مرزی ۱,۹۶ و سطح معناداری (۰,۰۰) کمتر از سطح خطای ۰,۰۵ بدست آمده، اینگونه استنباط می‌گردد که فرضیه سوم تحقیق با احتمال ۹۵ درصد تأیید می‌شود. بعبارتی دیگر نقش تعدیلگری تخصص گرای در ارتباط بین گواهینامه مدیریت پروژه و عملکرد استراتژی تأیید می‌شود. ضریب مسیر بین جمله تعاملی و متغیر وابسته (۰,۲۸۰) نشان می‌دهد که تخصص گرای موجب افزایش شدت تأثیر گواهینامه مدیریت پروژه بر عملکرد استراتژی خواهد شد. پس واضح است که با افزایش میانگین نمرات تخصص گرای روابط بین گواهینامه مدیریت پروژه و عملکرد استراتژی قویتر خواهد شد. بنابراین فرضیه سوم تحقیق تأیید می‌شود. نتایج حاصل از پژوهش حاضر با نتایج حاصل از پژوهش فراشاه و همکاران (2019) تحت عنوان "بررسی ارزش صدور گواهینامه مدیریت پروژه در انتخاب و استخدام" همسو می‌باشد.

۷- پیشنهادات کاربردی

همانطور که در این پژوهش بررسی شد صدور گواهینامه حرفه ای مدیریت پروژه (PMP) یک گام مهمی در زندگی حرفه ای مدیریت پروژه است؛ و صدور گواهینامه مدیریت پروژه تأثیر مهمی بر عملکرد راهبردی و عملیاتی سازمان دارد، لذا پیشنهاد میشود سازمان ها جهت مدیریت حرفه ای از گواهینامه مدیریت پروژه استفاده کنند. برای بهبود عملکرد هر سازمان باید اهداف راهبردی و ویژه ای داشته باشد تا بتواند موفق شود لذا عملکرد استراتژی یک گام مهم برای آینده سازمان بشمار می آید و پیشنهاد میشود سازمان ها در راستای عملکرد استراتژی گام بردارند. یکی دیگر از مباحث مهم در راستای مدیریت حرفه ای در سازمان ها وجود افراد متخصص و با دانش است؛ پیشنهاد میشود سازمان ها برای بهبود عملکرد و موفقیت در صحنه رقابت از افراد متخصص و با دانش استفاده کنند و بحث تخصص گرای را جدی قلمداد کنند.

منابع

۱. ابراهیم آریانی، عادل زاهد بابلان، مهدی معینی کیا (۱۳۹۵) بررسی نقش نظام اطلاعات مدیریت در حرفه گرای و انگیزش شغلی کارکنان اداره آموزش و پرورش شهرستان شاهین دژ، مطالعات دانش شناسی، سال دوم، شماره ۸، پاییز ۱۳۹۵، ص ۲۱-۵۱.
۲. آرمستراگ، مایکل. (۱۳۸۶). مدیریت عملکرد راهبردهای اساسی و رهنمودهای عملی. (ترجمه ناصر میرسپاسی، اسماعیل کاوسی و علی رشید پور). تهران: انتشارات میر، چاپ اول.
۳. آرمسترانگ، مایل (۱۳۸۵). مدیریت عملکرد راهبردهای کلیدی و راهنمای عملی. ترجمه سعید صفری و امیر وهابیان. انتشارات جهاد دانشگاهی.
۴. استونر جیمز. ای. اف، ادوارد فری من آر، گیلبرت، دانیل آر. (۱۳۸۶) "مدیریت" ترجمه پارسایان و اعرابی، دفتر پژوهش های فرهنگی، جلد اول.
۵. اسلام پرست، مریم (۱۳۹۲) ارزیابی رابطه‌ی نظریه‌ی وابستگی منبع مبتنی بر ایزو ۹۰۰۰، با عملکرد عملیاتی شرکت های دارای گواهینامه‌ی ایزو ۹۰۰۰؛ مطالعه‌ی موردی: (شرکت‌های استان گیلان)
۶. ایرج نوروش؛ مهدی حیدری (۱۳۸۳) ارزیابی عملکرد مدیریت شرکت های پذیرفته شده در بورس تهران با مدل CVA و بررسی رابطه آن مدل با بازده سهام دوره ۱۱، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۳
۷. بختیاری، صاد؛ دهانی زاده، مجید، حسینی پور، سید مجتبی. (۱۳۹۳). تحلیل از بهره وری نیروی، کار در بخش تعاونی، مطالعه موردی تعاونی های صنعتی استان یزد. فرایند مدیریت توسعه، دوره ۲۷ شماره ۳، پیاپی ۸۹، صص ۴۵-۷۳.
۸. بهناز مرجانی؛ فطمه زیباکلام (۱۳۸۲) حرفه گرایی جدید و مبنای معرفت شناختی آن دوره ۲، شماره ۳، پاییز ۱۳۸۲، صفحه ۱۰۳-۱۲۲.
۹. جوانی، کاوه (۱۳۸۱)، مدیریت، برنامه ریزی و کنترل پروژه، ماهنامه تدبیر، سال سیزدهم شماره ۱۲۱، صفحه ۷۵-۶۶.
۱۰. حسین عوض خواه (۱۳۸۸) کتاب مدیریت ریسک پروژه با استفاده از Pertmaster V8
۱۱. حقیقی، محمد، قارلقی، ابراهیم، میراسدی، سمانه و نیکبخت، فاطمه. (۱۳۸۹). بررسی رابطه میان ویژگی های بیانیه ماموریت سازمان و عملکرد سازمانی. پژوهش نامه مدیریت تحول، شماره ۴ ص ۱۶۶-۱۶۸.
۱۲. داریانی، محمد علی و همکار (۱۳۸۶). رویکردهای نوین در مدیریت عملکرد، سومین کنفرانس مدیریت عملکرد، تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی.
۱۳. رایبنز، استیفن پی؛ ترجمه علی پارسائیان، سید محمد اعرابی. (۱۳۷۷). رفتار سازمانی، مفاهیم، نظریه‌ها و کاربردها. مترجمان: پارسائیان ع، اعرابی م. جلد اول. تهران. دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
۱۴. رحمت الله قلیپور و محمود خزایی (۱۳۹۷)، تأثیر ادراک استراتژی مدیریت استعداد بر عملکرد شغلی کارکنان با نقش میانجیگری هوش عاطفی، فصلنامه علمی - پژوهشی مطالعات مدیریت، سال ۲۷، شماره ۸۷، تابستان ۱۳۹۷ صفحات ۱-۲۷.

۱۵. رفیع زاده، علا الدین، عفتی داریانی، محمدعلی و رونق، مریم. (۱۳۸۹). مدیریت عملکرد با نگاهی به ارزیابی عملکرد دستگاه های اجرایی، تهران: موسسه توسعه و بهبود مدیریت، انتشارات فرمنش.
۱۶. رفیعی، نفیسه، گودرزی، زهره و عزیزی، سید محسن (۱۳۹۴). بررسی رابطه جوسازمانی و ماهیت شغل با انگیزش شغلی کارکنان بیمارستانهای شهر اصفهان. فصلنامه بیمارستان، دوره ۱۴ شماره ۲ صص ۱۱۱-۱۱۸.
۱۷. رهنمای رودپشتی، فریدون، یعقوب نژاد، احمد، نوری فرد، یداله و احمد گودرزی. (۱۳۹۰) ارزیابی تاثیر افشای روبه های حسابداری انتقادی بر معیارهای ارزیابی عملکرد و کیفیت گزارشگری مالی. مجله پژوهش های حسابداری مالی، سال پنجم، شماره دوم، صص ۷۳-۹۳.
۱۸. رهنورد، فرجه اله (۱۳۸۷)، عوامل مؤثر بر ارتقای عملکرد سازمان های بخش دولتی ایران، پژوهشنامه ی مدیریت، سال هشتم، شماره ۴ (پیاپی ۳۱)
۱۹. رئیس، احمدرضا و داداشی، زینب (۱۳۸۵). بررسی نیازهای آموزشی مدیران بیمارستانهای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در رابطه با فرایند طرح جامع نظام های اطلاعاتی بیمارستان در سال ۱۳۸۵. فصلنامه مدیریت اطلاعات سلامت، دوره ۳ شماره ۱ صص ۱۹-۲۴.
۲۰. سبحان الهی، محمد. (۱۳۷۸). مدیریت بهبود عملکرد با تأکید بر روش کاربردی برای تشخیص مسائل و ارائه پیشنهاد بهبود. مجله مدیریت و توسعه، شماره ۳.
۲۱. سرمد، زهره؛ حجازی، الهه و عباس بازگان (۱۳۹۰) روش تحقیق در علوم رفتاری، تهران: انتشارات آگه.
۲۲. سیدپوریا هدایتی، عبدالله فرجی، فاطمه محبتی، سودابه حامدی، وحیده عمادی، طاهره شریفی (۱۳۹۰) رابطه عدالت سازمانی و بهره‌وری کارکنان بیمارستان‌های شهرستان زابل، مجله اخلاف پزشکی، دوره ۵، شماره ۱۷ (۱۳۹۰)
۲۳. سیدعباس هاشمی، هادی امیری، میلاد احمدی (۱۳۹۳) " تأثیر احتیاط مدیریتی بر عملکرد عملیاتی و محافظه کاری حسابداری " دانشکده مدیریت دانشگاه تهران، دوره ۲۱، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۳، صص ۳۸۷-۴۰۷.
۲۴. صادقی، حسین و پریسا رحیمی. (۱۳۹۰). بررسی رابطه بین ساختار مالکیت و عملکرد شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. مجله پژوهش های حسابداری مال . ی سال چهارم، شماره چهارم، صص ۸۹-۱۰۲.
۲۵. عربصالحی، مهدی، مؤیدفر، رزیتا و سجاد کریمی. (۱۳۹۰). تاثیر ریسک محیط، استراتژی شرکت و ساختار سرمایه بر عملکرد شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. مجله پژوهش های حسابداری مالی، سال چهارم، شماره سوم، صص ۴۷-۷۰.
۲۶. علی ابراهیمی کردلر؛ علیرضا شهریار (۱۳۸۸) بررسی رابطه بین هزینه‌های سیاسی و محافظه‌کاری (فرضیه سیاسی) در بورس اوراق بهادار تهران دوره ۱۶، شماره ۳، پاییز ۱۳۸۸
۲۷. علیرضا عادل، ۱۳۸۴، ارزیابی عملکرد نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران در برقراری نظم و امنیت شهرستان بم، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم انتظامی.
۲۸. عیدی، حسین، رضانی نژاد، رحیم، یوسفی، بهرام، ملک اخلاق، اسماعیل، (۱۳۹۳)، معرفی ابزار اندازه گیری اثربخشی سازمان های ورزشی بر مبنای رویکرد ارزش های رقابتی، مطالعات مدیریت ورزشی، شماره ۲۲، فرودین و اردیبهشت ۹۳، صص ۸۴-۶۳.

۲۹. فراشاه^۱ و همکاران (۲۰۱۹) مقاله ای با عنوان "بررسی ارزش صدور گواهینامه مدیریت پروژه در انتخاب و استخدام" انجام دادند؛ هدف این مقاله بررسی ارزش گواهینامه های مدیریت پروژه در انتخاب و استخدام کارکنان سازمان و کارایی این گواهینامه ها است.
۳۰. محمد جلیلی، موسی احمدی، الهام عسگری (۱۳۹۲) "تجزیه و تحلیل عملکرد استراتژیک: مورد مطالعه شرکت های بهنوش و لبنیات پاک" فصلنامه علمی پژوهشی دانش سرمایه گذاری.
۳۱. مرتضوی، مهدی و زارعپور، فضل اله (۱۳۹۱). حرفه گرایی در مدیریت، تهران: نشر مرکز آموزش مدیریت دولتی ریاست جمهوری.
۳۲. مرتضوی، مهدی، و زارعپور نصیرآبادی، فضل اله (۱۳۹۱). فرهنگ سازمانی جهادی؛ عامل کلیدی مدیریت جهادی. مهندسی فرهنگی، سال ۷، شماره های ۷۱-۷۲، صفحات ۱۱۴-۱۰۰.
۳۳. مرجانی، بهناز و زیباکلام، فاطمه (۱۳۸۲). حرفه گرایی جدید و مبنای معرفتشناختی آن. فصلنامه نوآوریهای آموزشی، دوره ۲ شماره ۵ صص ۱۰۳-۱۲۲.
۳۴. مسعود درویش مهدی آبادی (۱۳۹۸) بررسی ارزش صدور گواهینامه مدیریت پروژه در انتخاب و استخدام، سومین کنفرانس ملی نقش مدیریت در چشم انداز ۱۴۰۴
۳۵. مصطفی ابراهیم پور ازبری، محسن اکبری، فاطمه رفیعی رشت آبادی (۱۳۹۷) تأثیر عدم اطمینان محیطی، انعطاف پذیری تولید و کارایی عملیاتی بر عملکرد شرکت: نقش تعدیلگری ظرفیت جذب عملیاتی، فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات مدیریت صنعتی، سال شانزدهم، شماره ۴۹، تابستان ۱۳۹۷ صفحات ۳۶-۶۶
۳۶. ناصر، (۱۳۸۵)، "حرفه گرایی و تعهد کارکنان (پژوهشی در شرکت ملی نفت ایران"، پایان نامه [مقطع دکترا، دانشگاه علامه طباطبائی].
۳۷. نوبخت، زهرا (۱۳۹۶) بررسی تأثیر شاخص های عملکرد استراتژیک و تصمیم گیری استراتژیک بر عملکرد شرکت (مطالعه موردی: شرکت های دانش بنیان واقع در پارک علم و فناوری استان خراسان رضوی) پایان نامه کارشناسی ارشد، مدیریت بازاریابی، دانشگاه آزاد
۳۸. نوشادی جلال، میثم و کریمی، اوژن. (۱۳۹۰). انعطاف پذیری: انعطاف سازمان هدا و شدت هدا در جهان پیچیده. تهران: نشر ثالث.
۳۹. نیلی احمد آبادی، مجید. (۱۳۸۷). شناسایی و رتبه بندی عوامل مؤثر بر وفاداری مشتریان بانک رفاه توسط تکنیکهای تصمیم گیری چند معیاره، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس.
40. Armstrong, M. (1994). Performance Management, Key Strategies and Practical Guidelines. Great Britain: Kogan Page Limited.
41. Avci, U., Madanoglu, M., & Okumus, F. (2011). Strategic orientation and performance of tourism firms: Evidence from a developing country. Tourism Management 32, 147-157.
42. Deborah A. Garwood & Alex H. Poole (2018) Project management as information management in interdisciplinary research: "Lots of different pieces working together",

¹ Farashah

- International Journal of Information Management, Volume 41, August 2018, Pages 14-22.
43. Karen E Papke-Shields & Kathleen M. Boyer-Wright (2017) Strategic planning characteristics applied to project management, International Journal of Project Management, Volume 35, Issue 2, February 2017, Pages 169-179.
 44. Arun. Madapusia & Derrick. D'Souza (2012) The influence of ERP system implementation on the operational performance of an organization, International Journal of Information Management, Volume 32, Issue 1, February 2012, Pages 24.
 45. Qingxiong Weng, James C. McElroy, Paula C. Morrow, Rongzhi Liu (2010) The relationship between career growth and organizational commitment, Journal of Vocational Behavior, Volume 77, Issue 3, December 2010, Pages 391-400.
 46. Kane, J. S. (1996). The conceptualization and representation of total performance effectiveness. Human resource management review, summer, 45-123.
 47. Theodosiou Marios and Kehagias John and Katsikea Evangelia (2012), "Strategic orientations, marketing capabilities and firm performance: An empirical investigation in the context of frontline managers in service organizations", Industrial Marketing Management 41, PP. 1058-1070.
 48. Wood, V., & Robertson, K. (1997). strategic orientation and export Success: and Empirical study. 424-444.
 49. Meredith, J. R., & Mantel, S. (2003). Project Management: A Managerial Approach (Vol. 5). John Wiley & Sons, Inc.
 50. Shenhar, A. J., Milosevic, D., Dvir, D., & Thamhain, H. (2007). Linking project management to business strategy. Newtown Square, Pa.: Project Management Institute, Inc.
 51. Phillips, L. W.; Chang-Dae, R. & Buzzell, R. D. (2014). Product Quality, Cost Position and Business Performance: A Test of some Key Hypotheses. Journal of Marketing, 47(2), pp. 26-43.
 52. Carroll, Stephen J. and Craig E. Schneier, (2011) "Performance Appraisal and Review Systems", Glenview, IL: Scott, Foresman and Company.
 53. Patton, Michael Quinn, (2010) "Evaluating Performance: Appraisal Programs: An Overview" Theodore Roosevelt Building, United States Office of Personnel Management
 54. Nandakumar, M.K., and Ghobadian, A., and O'Regan, N. (2011). Generic Strategies and Performance – Evidence from Manufacturing Firms. International Journal of Productivity and Performance Management, Vol. 60, No. 3, Pp. 222-251.
 55. Yasheng, C., and Johnny, J. (2014). Business Strategy, Executive Compensation and Firm Performance. Journal Accounting and Finance, Vol. 54, Pp. 113-134.

56. Blomquist, T., Söderholm, A., 5115. How project management got carried away. In: Sahlin-Andersson, K., Söderholm, A. (Eds.), *Beyond Project Management: New Perspectives on the Temporary-Permanent Dilemma*. Liber, Malmö, pp. 52-38.
57. Ahlemann, F., El Arbi, F., Kaiser, M.G., Heck, A., 5113. A process framework for theoretically grounded prescriptive research in the project management field. *Int. J. Proj. Manag.* 31 (1), 43-25.
58. Yeung, A. C. (2008). Strategic supply management, quality initiatives, and organizational performance. *Journal of Operations Management*, 26(4), 490-502.

Investigating the mediating role of specialization in the relationship between project management certification on strategy performance

Mehdi Maleki¹, Hassan Dehghan Dehnavi^{2*}

1-Master, Department of Industrial Management, Yazd Branch, Islamic Azad University, Yazd, Iran

2-Associate Professor, Department of Industrial Management, Yazd Branch, Islamic Azad University, Yazd, Iran

Abstract

This study investigates the effect of project management certification on strategy performance with respect to the moderating role of specialization. The statistical population of the present study is consulting engineers in construction projects approved by the Building Engineering System Organization and to calculate the statistical sample size, considering that the questions of the questionnaires are of the multi-value Likert scale with conversion of distance scale (1 to 5). The Cochran relationship has been used. Finally, the statistical sample size was determined to be 80 using this relationship. Data collection in the present study consisted of two stages, in accordance with each stage, a special method was used. The first stage was the collection of information and theories of theoretical foundations, which was the library method, and the second stage was the collection of data tailored to the objectives, which used the survey method using a questionnaire appropriate to the model. The data of this study are quantitative and descriptive statistics and inferential statistics were used to analyze the information in the present study with a distance scale. In inferential statistics from confirmatory factor analysis methods was performed using structural equation modeling. In fitting structural equations, in order to confirm the factor structure of the model, significant coefficients, effect size and quality indicators of model prediction and goodness of fit were used. Cronbach's alpha, combined reliability and factor loadings were used to confirm the reliability of the questions and components of the model. In order to confirm the validity of the model variables, convergent and divergent validity was used by Fornell and Larker methods; Which was used using a computer with SPSS and SmartPLS3 software. Findings show a relationship between project management certification and strategy performance. The moderating role of specialization in the relationship between project management certification and strategy performance was confirmed.

Keywords: project management certification, strategy performance, specialization.
